

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»



Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДАПТИВНИЙ СПОРТ

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Адаптивний спорт
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень освіти	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 18 год. Семінарські заняття – 20 год. Самостійна робота – 142 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/
2. Опис дисципліни	
Дисципліна призначена для магістрів другого курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт та покликана сформувати у них цілісну систему знань з питань історії, організації і управління спортом для інвалідів та практичних навичок організації сучасної системи підготовки спортсменів-інвалідів до змагальної діяльності.	
Мета та цілі дисципліни	
вивчення історії розвитку паралімпійського руху, дефлімпійського руху та руху Спеціальних Олімпіад, їх ідеалів, принципів, місця в системі явищ сучасного суспільного життя, теорії і методики підготовки спортсменів-інвалідів до змагань.	
Компетентності	
<p>ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.</p>	
Програмові результати навчання	
<p>ПРН1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.</p> <p>ПРН 12. Знання методів діагностики моніторингу стану здоров'я спортсменів і осіб, що займаються фізичною культурою.</p>	

3. Структура дисципліни

№з /п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Історичні основи адаптивного спорту	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Історія та періодизація Паралімпійських ігор. ➤ Місце адаптивного спорту в Олімпійському русі. ➤ Загальна характеристика Паралімпійського руху. ➤ Загальна характеристика Дефлімпійського руху. ➤ Загальна характеристика Спеціальних Олімпіад. ➤ Цільово-результативні аспекти спорту інвалідів. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.
2.	Місце адаптивного спорту в міжнародній Олімпійській системі.	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Загальна характеристика Олімпійського руху. ➤ Типологічна класифікація Олімпійського руху. ➤ Генеза адаптивного спорту. ➤ Керівні організації адаптивного спорту в Україні та в світі. ➤ Аналіз участі спортсменів України в Паралімпійських іграх. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.

3.	Міжнародний паролімпійський комітет та його діяльність.	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Основні завдання Міжнародного паролімпійського комітету. ➤ Структура Міжнародного паролімпійського комітету. ➤ Функціональні обов'язки складових Міжнародного паролімпійського комітету. ➤ Президенти Міжнародного паролімпійського комітету. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.
4.	Адаптивний спорт як соціальне явище	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток адаптивного спорту. ➤ Концепція адаптивного спорту в системі міжнародного олімпійського руху. ➤ Мета та завдання адаптивного спорту. ➤ Основні принципи адаптивного спорту. ➤ Соціальні функції адаптивного спорту. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.
5.	Особливості спортивної роботи з інвалідами	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Етико-деонтологічні аспекти спортивно-оздоровчої роботи з інвалідами. ➤ Специфічність вимог до організації спортивних змагань з інвалідами. ➤ Класифікація інвалідів в 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.

		залежності від пошкодження.	
6.	Спортивна підготовка інвалідів, що мають пошкодження опорно-рухового апарату.	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Загальна характеристика нозології. ➤ Традиції і сучасний стан спортивної роботи з інвалідами, що мають ПОРА. ➤ Завдання занять спортом з інвалідам з ураженням опорно-рухового апарату. ➤ Визначення рівня фізичної підготовленості інвалідів, що мають ПОРА. ➤ Базові види спорту, що використовуються у заняттях з інвалідами з ПОРА. ➤ Основні принципи занять спортом з інвалідами з ПОРА. ➤ Табори активної реабілітації ➤ Основні засоби на різних етапах багаторічної спортивної підготовки інвалідів з ПХСМ. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.

7.	Спортивна підготовка осіб з вадами інтелекту.	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Класифікація осіб з вадами інтелекту (“КІ”). ➤ Традиції і сучасний стан спортивної роботи з особами з вадами інтелекту. ➤ Завдання занять спортом з особами з вадами інтелекту. ➤ Філософія Спеціальних Олімпіад. ➤ Характеристика видів спорту, які використовуються у заняттях з особами з вадами інтелекту. ➤ Організація і проведення змагань з особами з вадами інтелекту. ➤ Структура та зміст спортивного тренування осіб з вадами інтелекту. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.
8.	Особливості підготовки спортсменів з ураженням зору.	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Особливості змагальної діяльності спортсменів з вадами зору. ➤ Нозологічні особливості підготовки спортсменів з вадами зору. ➤ Основні завдання підготовки спортсменів з вадами зору. ➤ Види спорту, що рекомендовані для спортсменів з вадами зору. 	<ul style="list-style-type: none"> • тестування; • контрольні запитання; • завдання для індивідуальної роботи; • завдання для самостійної роботи; • написання реферату та презентації до нього.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	25
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	15
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	10
Екзамен		50
Максимальна кількість балів		100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу										ІЗ	ПН	Разом	
	Номер практичного заняття					Номер практичного заняття								КСР
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Т	100		100		100		100		100					10
УВ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100				5
ПН	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			100	25
СР											100	100		10
Екзамен	100													50
Разом														100

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички;

СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за практичні навички (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,25, відповідно максимальний бал за **практичні навички** може скласти **25 балів**), отриманих балів за **самостійну роботу** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти **10 балів**), оцінки за **теоретичні знання** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,15, відповідно максимальний бал може скласти **15 балів**) і оцінки, отриманої за **екзамен** (максимальний бал – **50 балів**), що в сумі максимально може скласти **100 балів**.

Теоретичні знання студентів оцінюються шляхом тестування та їх усної відповіді на заняттях. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **15 балів**.

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному

занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей).

Пройдення всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час **практичних занять** студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навиками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навиками. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів.

Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навика** становить **25 балів**.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **10 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми.

З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа (презентації, відеофайли, рисунки, схеми та інше)

Рекомендована література

Базова

1. Бріскін Ю. А. , Передерій А. Вступ до теорії спорту інвалідів: [навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. вих. і с.], Львів: «Апріорі», 2008. 68 с., іл. ISBN: 78-966-8256-71-4
2. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту]. Київ : Олімпійська література, 2006. 263 с. ISBN 966-7133-79-6
3. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навчальний посібник. Львів: “Ахіл”, 2003. 128 с.
4. Бріскін Ю.А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. Львів: “Кобзар”, 2004. 180 с., іл.

Допоміжна

1. Передерій А., Борисова О., Брискин Ю. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов . *Наука в олимпийском спорт*, 2006. №1. С. 50-54.
2. Бріскін Ю.А., Передерій А.В. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту. *Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / за заг. ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю.* Львів: Видавець Тарас Сорока, 2004. С. 22-29
3. Григоренко В.Г. Принцип дифференциально-интегральных оптимумов - Симаков Ю.П. Генезис и типологическая классификация параолимпийского движения . *Теория и практика физической культуры*, 1991. № 7. С. 7-10.
4. Симаков Ю.П. Параолимпийское движение: структура и тенденции развития . *ВНИИФК. Тезисы всесоюзной науч. конф. по проблемам олимпийского спорта (Челябинск, 22-26 мая 1991 г.)*. Москва, 1991. С. 48-50.
5. Соболевский В.И. Этико-деонтологические аспекты физкультурно- оздоровительной работы среди инвалидов. *Теория и практика физической культуры*. 1990. № 1. С. 48-50.

Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення
2. www.paralympic.org
3. www.paralympic.org.ua
4. www.specialolympics.org
5. www.deaflympics.org
6. www.ciiss.com
7. www.lbsa-sports.org

7. Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 101 тел. (0342) 59-60-20 https:// spd@pnu.edu.ua https://kspd.pnu.edu.ua/
Викладач	Земська Надія Остапівна - кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спортивно-педагогічних дисциплін, доцент
Контактна інформація викладача	Тел.: +38095-00-47-097 nadiia.zemska@pnu.edu.ua
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: tps://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: tps://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання -

встановленого терміну	<p>«незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач:



Земська Н. О.